

Указания от Писмо № 16-00-4/ 30.09.2020 г. на министъра на здравеопазването

По отношение на носенето на защитна маска за лице:

Носенето на защитна маска за лице се препоръчва като бариерна мярка, която да предпази движението на респираторни капчици във въздуха от един човек към друг, когато лицето, което носи маската киха, кашля, говори или повиши своя глас. Същата може да послужи основно като средство за контрол на източника на инфекция, за да се намали разпространението на дадено заболяване, особено по време на епидемия или пандемия, когато се счита, че броят на асимптомните лица в обществото е висок. По този начин се свежда до минимум отделянето на респираторни капчици от заразени лица, които още не са развили симптоми или които остават асимптомни. Препоръката се основава на това което е известно за ролята на респираторните капчици в разпространението на вируса на COVID-19, както и на нарастващия брой доказателства от клинични и лабораторни проучвания, които сочат, че маските намаляват разпространението на капчиците, само когато покриват носа и устата. Защитната маска за лице обаче не предпазва носещия от заразяване с COVID-19.

Използването на защитна маска за лице трябва да се разглежда като **допълнителна мярка, а не като заместител на основните противоепидемични мерки**, които се препоръчват за намаляване предаването на новия коронавирус, като **физическа дистанция, стриктна хигиена на ръцете, респираторен етикет, оставане у дома при поява на симптоми на инфекциозно заболяване или настинка и избягване на докосването на лицето, носа, очите и устата**.

При носенето на защитни маски за лице е от съществено значение тяхната правилна употреба. Препоръки за това са публикувани на електронната страница на Министерство на здравеопазването:

https://www.mh.government.bg/media/file/rj3ublic/2020/04/13/preporaki_maska.pdf.

Важно е да се знае, че хората, които използват защитни маски за лице **защитават останалите**, в случай че са заразени и това трябва да се насърчава като проява на **солидарност, споделена отговорност и пример за подражание**, особено в училищна среда, от учител на ученици.

По отношение на вида на използваните защитни маски за лице в учебни заведения следва да се има предвид, че:

1. Маските, които се използват с немедицинска цел следва **да са поне трислойни**. Идеалната комбинация на материал са: 1) вътрешен (към лицето) слой хидрофилен материал, напр. памук; 2) външен слой от хидрофобен материал, напр. полипропилен, полиестер, който може да ограничи външно проникване на замърсители в носа и устата на носещия; 3) среден хидрофобен слой от синтетичен невълнен материал като полипропилен или памучен слой, който да засилва филтрацията или да задържа капчици. Съществуват различни видове защитни маски, но те не са стандартизирани и не се използват в лечебни заведения.

2. **Маски с еднопосочни клапи или вентили, които позволяват въздуха да се издиша през**

отвора на материала и по този начин да се отделят респираторни капчици не се препоръчват като средство за контрол на инфекцията, тъй като не предпазват лицата от евентуално предаване на COVID-19 от носещия.

3. **Лицевите шлемове се считат за непълна физическа бариера** и не осигуряват филтрация, както слоевете на немедицинските маски, поради което лицевите шлемове не следва да се приемат като заместител на лицевите маски и като средство за контрол на източника на инфекцията. Лицевият шлем трябва да покрива цялото лице, да обхваща главата от двете страни, както и да продължава на дължина под брадичката. Обръщам внимание, че **използваните приспособления за покриване само на уста и брадичка не се считат за лицеви шлемове и същите не могат да се използват в учебните заведения.**

Лицевите шлемове за многократна употреба трябва да се почистват правилно (със сапун или миешо средство и вода) и дезинфекцират, като трябва да се използват шлемове, които позволяват обработка с дезинфектанти без да се увреждат.

Особено внимание следва да се обръща на децата, които носят лицеви шлемове, поради възможността от нараняване по време на поставяне, използване и сваляне на шлема.

4. **Медицинска лицева маска**, известна още като хирургична маска, е медицинско изделие, покриващо устата, носа и брадичката и осигуряващо бариера, ограничаваща предаването на причинител между болничен персонал и пациенти. Използват се от медицински специалисти за предпазване от големи респираторни капчици и опръсквания, които да достигнат устата и носа на носещия и да помогнат за намаляване и/или контрол на разпространението на респираторните капчици от източника. Медицинските маски отговарят на изискванията на Европейски стандарт EN 14683:2014.

Медицинските маски за лице се препоръчват като средство за контрол на източника за лица, които са симптоматични, за да се предотврати разпространението на респираторни капчици, произведени при кашлица или кихане и същите се използват от медицински специалисти в хода на лечебно-диагностични дейности.

5. **Респираторите** са създадени да предпазват носещия от излагане на аерозоли и се определят като лично предпазно средство. Използват се от медицински специалисти за предпазването им, особено по време на аерозол генериращи процедури. Респираторите отговарят на Европейски стандарт EN 149:2001+A1:2009.

Дихателният етикет (т.е. покриване на устата и носа с кърпичка при кашляне) също има за цел да ограничи разпространението на инфекция от заразено лице.

Предвид гореизложеното, като защитно средство в учебните заведения могат да се използват немедицински маски, по изключение лицеви шлемове, в комбинация със спазването на основните противоепидемични мерки (хигиена на ръцете, физическа дистанция, респираторен етикет).